

Expunere de motive

Din punct de vedere politic votul este transpunerea în act a unei opinii politice, este exprimarea prin comportament a unor convingeri privind modul de guvernare al unei țări. În ordinea civică, odată cu dobândirea acestor libertăți se impune și o responsabilitate a actului politic al votării, tocmai datorită faptului că el este liber. În ce măsură ne asumăm acest act și în ce măsură conștientizăm importanța participării la vot sunt fenomene care, desigur, nu pot fi analizate fără a lua în calcul schimbările societare de ansamblu, cultura politică anterioară și cea actuală, fenomenul socializării politice și al factorilor implicați în acest proces, realitățile economice și nu în ultimul rând efectele comunicării politice.

Absenteismul la vot caracterizează tot mai mult în ultimul timp viața politică românească, mai ales dacă avem în vedere ultimele alegeri parțiale locale din țară. În cazul alegerilor locale, scopul este acela de a se desemna persoanele care se vor ocupa la modul concret de treburile publice. Activitatea edililor este specifică tocmai prin scopurile ei practice imediate. Or, atunci când absenteismul este ridicat legitimitatea autorității publice este și ea slabă, iar persoanele desemnate nu mai beneficiază de un sprijin ferm declarat.

Pe lângă acest fapt desfășurarea de alegeri presupune costuri financiare deosebite dacă avem în vedere două aspecte: pe de o parte tipul de scrutin, ce necesită organizarea a două sau trei tururi de scrutin, în cazul în care nici un candidat nu acumulează majoritatea absolută a voturilor, iar pe de altă parte continua reducere a bugetelor locale ca o consecință a scăderii nivelului de trai (banii pentru alegerile locale sunt alocați de la bugetele locale).

Prezentul proiect de lege prevede obligativitatea prezenței la vot în cazul alegerilor locale, cu mențiunea că în cazul absenței, alegătorul va trebui să plătească o taxă egală cu rezultatul împărțirii sumelor destinate pentru organizarea fiecărui tur de scrutin la numărul total al cetățenilor cu drept de vot din fiecare localitate în parte. Sumele astfel acumulate vor fi reținute la bugetul local, urmând să fie folosite în funcție de priorități.

Menționăm că obligativitatea participării la vot este o practică întâlnită și în alte sisteme electorale din țări cu tradiție democratică, practică ce se fundamentează pe ideea calității de alegător ca funcție publică: Italia, Grecia, Luxemburg, Australia, Belgia. În România votul obligatoriu în cazul alegerilor locale a fost prevăzut de Constituțiile din 1923 și 1938.

Amalia Bălășoiu
deputat PUR(s-l) – Brașov

